

Наступний етап – це створення в навчальному процесі ігрових ситуацій та дискусій, як засобу формування інтересу до навчання.

Не менш важливим є стимулювання за допомогою аналізу життєвих ситуацій. Цей метод навчання безпосередньо стимулює навчання за рахунок максимальної конкретизації знань.

І як результат, слід зазначити, що одним із дієвих прийомів стимулювання інтересу до навчання є створення ситуації успіху тих студентів, які відчувають певні труднощі в навчанні. Відомо, що без переживання радості успіху неможливо по-справжньому розраховувати на подальші успіхи в подоланні навчальних труднощів.

Такі ситуації створюються і шляхом диференціації допомоги студентам у виконанні навчальних завдань однієї й тієї самої складності. Ситуації успіху створюються викладачем шляхом підбадьорення, схвалення нових зусиль. Важливу роль при цьому відіграє забезпечення сприятливої морально-психологічної атмосфери в ході виконання навчальних завдань, що зменшує почуття неупевненості й страху. Стан тривожності при цьому змінюється станом упевненості. При такому проведенні заняття посилюється роль викладача, який не тільки спостерігає за роботою студентів, але й аналізує ефективність цієї роботи, оцінює кінцеві результати.

Таким чином, активні методи навчання студентів, що активізують їх навчально-пізнавальну діяльність, виступають психологічними чинниками формування у них готовності до застосування отриманих знань у майбутній професії.

УДК 377.352

**Л.Л. Носач**, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

**П.Л. Гринько**, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

## **МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

Зміни, що відбуваються в новому тисячолітті в багатьох сферах діяльності людини, висувають нові вимоги до організації та якості освіти. Сучасний випускник університету повинен не тільки володіти спеціальними знаннями, вміннями і навичками, а й відчувати потребу в досягненнях і успіху. Саме тому вкрай важливо викладачам вищих навчальних закладів уникати помилок, які сьогодні вони найбільш часто допускають в процесі мотивування студентів.

Не потрібно намагатися дати сучасному студенту максимально можливу кількість «голих» знань, без урахування адекватності

поточної ситуації, без обґрунтування їх необхідності. Адже студент – це не школяр, якому можна сказати «так треба», студенту необхідно також пояснити, яким чином ці знання йому знадобляться в майбутньому. І якщо викладач керується принципом «в житті все може бути корисним», студент, за зрозумілих причин, просто втрачає інтерес до навчання. Більшість студентів приходять до університету в більшій мірі не за знаннями, вони приходять за тим, щоб стати справжніми фахівцями і утвердитися в житті, а це зовсім різні речі. Викладач повинен вміти довести студентам корисність свого предмету в їх майбутній діяльності і відкрити для них можливості практичного використання отриманих в результаті навчання знань.

Максимальна зацікавленість студента конкретним предметом вважається одним із найбільш дієвих способів підвищення мотивації до навчання, адже в цьому випадку всі із задоволенням будуть ходити на лекції, займатися саморозвитком, готуватися до практичних занять і з успіхом складуть іспит, вимоги до якого, до речі, можуть бути одними з найжорсткіших. Досягти такого результату можна за рахунок конкретних бонусів під час поточного навчального процесу і преференцій на іспиті, які сприяють підвищенню відповідальності студента щодо навчального процесу.

Варто розуміти, що якщо між студентами і викладачем, окрім мінімальних начитаних годин, немає іншого вербального контакту і двостороннього зв'язку, ні про яку мотивацію студентів до навчання не варто й казати. Студенту дуже важливо, щоб викладач був його наставником, а не ментором, щоб до нього можна було звернутися за допомогою (мається на увазі звичайно навчальні питання) нехай навіть з самого простого питання. Але і субординації дотримуватися теж необхідно.

Обов'язковою умовою зацікавленої і результативної роботи студентів є позитивний настрій в системі відносин викладач – студент: викладачі повинні прагнути у своїй роботі до створення і підтримки сприятливого емоційного клімату навчання, довірчої обстановки, тону доброзичливості і взаємної поваги. Нажаль викладачі «старої гвардії», особливо грішать на відсутність поваги до студентів просто вважаючи їх ледарями, хоча найчастіше, у студента просто не виходить розібратися в предметі або ж проблема сучасних студентів полягає ще й в тому, що більшість з них не вміють раціонально планувати свій день, тобто демонструють повну або майже повну відсутність особистого менеджменту. При цьому студенти не розуміють важливість і значимість планування свого особистого часу і, відповідно, не виявляють внутрішнього зв'язку бюджетування з ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. До основних причин

нераціонального використання особистого часу студентами можна віднести: невміння конспектувати; відсутність навичок в пошуку необхідної інформації; небажання витратити час на читання навчальної літератури, так як швидше знайти інформацію в Інтернеті. Провідними мотивами таких студентів здебільшого виступають конкретні соціальні мотиви – спілкуватися з однолітками, можливість неофіційного працевлаштуватися під час навчання.

На сьогодні близько 40% студентів прагнуть стати кваліфікованими фахівцями. Прагнення до високих доходів привертає третина студентів (33,6%). Приємно відзначити, що досить значимим є престижність спеціальної освіти (11,1%). На жаль, відсоток студентів, які прийшли за знаннями, дуже малий (6,1%). Однак студентів, які відвідують університети заради спілкування (3,1%) або через вплив батьків (3,1%), ще менше.

Тому наразі основним завданням навчального закладу є стимулювання інтересів до навчання таким чином, щоб метою студентів стало не просто отримання диплома, а диплома, який підкріплений міцними і стабільними знаннями. А основними ознаками сформованості професійної спрямованості покладаються становлення в свідомості студента професійної домінанти, сформованість образу світу, образу професії, усвідомлення себе як суб'єкта професійної діяльності. І за будь-яких умов слід пам'ятати, що який би не був студент, він в будь-якому випадку особистість, яка хоче до себе відповідного ставлення.

УДК 331.5.024.5-057.15:378

**А.М. Одарченко**, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

**К.В. Сподар**, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

### **УЧАСТЬ РОБОТОДАВЦІВ У ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Професійне навчання повинно відповідати потребам роботодавців, а отже орієнтуватися на робочі місця і значна частина такого навчання має відбуватися в компаніях, в реальних умовах роботи. Розширення можливостей та поширення практик навчання на робочому місці (*Work-based learning, WBL*) визнається одним із ключових завдань політики професійної освіти, у тому числі аби